

Beden Eğitimi Ve Spor Öğretimi Alanında İletişim Ve İletişim Becerileri Üzerine Ulusal Alanda Yapılan Lisansüstü Tezlerin Değerlendirilmesi

İsmail KARADEMİR¹, Hatice ÇAKIROĞLU², Emre BUDA³, Havvanur KARİP⁴, Şule FURUNCU⁵, İdris YILMAZ⁶

ÖZET

Amaç: İletişim becerileri, spor eğitiminde hem öğretmenler hem de öğrenciler için kritik bir role sahiptir. Bu çalışma, Türkiye'de beden eğitimi ve spor öğretimi alanında iletişim ve iletişim becerileri üzerine yapılan lisansüstü tezlerin kapsamlı bir analizini sunmaktadır.

Yöntem: Araştırmada, 2000-2024 yılları arasında yayımlanan 28 adet yüksek lisans ve doktora tezi incelendi ve bu tezlerin yönetsel yaklaşımları, örneklem grupları, kullanılan analiz yöntemleri ve ölçekler değerlendirilmiştir.

Bulgular: Çalışmanın bulguları, bu dönemde yapılan tezlerin çoğunlukla nicel araştırma yöntemlerine dayandığını ve genellikle öğrencilerin örneklem grubunu oluşturduğunu ortaya koymaktadır. Tezlerde en sık kullanılan analiz yöntemleri t-testi ve ANOVA olup, iletişim becerileri ile ilgili ölçüm araçları araştırmalarda önemli bir yer tutmaktadır.

Sonuç: Sonuç olarak, beden eğitimi ve spor öğretiminde iletişim becerilerine yönelik çalışmaların 2018 sonrası artış gösterdiği ve bu alandaki araştırmaların literatürdeki eğilimlerle uyumlu olduğu saptanmıştır. Bu çalışma, spor eğitimi ve iletişim becerileri üzerine gelecekte yapılacak araştırmalara rehberlik edecek önemli bulgular sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Beden eğitimi, Spor öğretimi, İletişim, İletişim becerileri, Lisansüstü tez

ABSTRACT

Evaluation of National Postgraduate Theses on Communication and Communication Skills in the Field of Physical Education and Sports Teaching

Purpose: Communication skills play a critical role in sports education for both teachers and students. This study presents a comprehensive analysis of postgraduate theses on communication and communication skills in the field of physical education and sports teaching in Turkey.

Method: The research examines 28 master's and doctoral theses published between 2000 and 2024, evaluating their methodological approaches, sample groups, analytical methods, and measurement scales used.

Results: The findings reveal that most theses during this period are based on quantitative research methods, with students predominantly forming the sample group. The most commonly used analytical methods are the t-test and ANOVA, while measurement tools related to communication skills hold a significant place in the studies.

Kafkas Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi/Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, karademir@kafkas.edu.tr
ORCID: 0000-0001-5724-7969

² Trabzon Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi/Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı, idrisyilmaz@trabzon.edu.tr ORCID: 0000-0002-3766-5773

³ Trabzon Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi/Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, haticecakiroglu@trabzon.edu.tr ORCID: 0009-0000-4933-6734

⁴ Trabzon Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, bdkemre61@gmail.com ORCID: 0009-0007-8122-8371

⁵ Trabzon Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, havvanur_karip19@trabzon.edu.tr ORCID: 0009-0003-4163-7518

⁶ Trabzon Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, sulefuruncu@gmail.com ORCID: 0009-0007-2173-1522

Conclusion: In conclusion, studies on communication skills in physical education and sports teaching have increased since 2018 and align with trends in the literature. This study provides valuable insights to guide future research on sports education and communication skills.

Keywords: Physical Education, Sports Teaching, Communication, Communication Skills, Postgraduate Thesis

GİRİŞ

Beden eğitimi ve spor, bireylerin fiziksel gelişimlerinin yanı sıra sosyal ve psikolojik becerilerinin de gelişmesine katkıda bulunan önemli bir eğitim alanıdır. Bu alan, bireylerin fiziksel sağlıklarının yanı sıra zihinsel, duygusal ve sosyal yeteneklerini geliştirme amacını taşımaktadır. Bu bağlamda, iletişim becerileri, sporcular ve eğitmenler arasında etkin bir etkileşimde kritik rol oynamaktadır. Sporculardan antrenörlere, beden eğitimi öğretmenlerinden yöneticilere kadar tüm paydaşların etkili bir iletişim kurabilme yetisi, sporun her seviyesinde performansı ve verimliliği doğrudan etkilemektedir (Smith & Smoll, 2020).

İletişim becerileri, takım ruhunu güçlendirmek, motivasyonu artırmak, çatışmaları çözmek ve spor alanında olumlu bir öğrenme ortamı yaratmak için gereklidir. Spor eğitimi sürecinde etkili iletişim, sporcuların ve eğitmenlerin birbirlerini daha iyi anlamalarına, duygusal bağlar kurmalarına ve birlikte daha iyi bir performans sergilemelerine olanak tanır. Araştırmalar, iletişim becerilerinin geliştirilmesinin sporcuların kendi potansiyellerini daha iyi gerçekleştirmelerine yardımcı olduğunu göstermektedir (Jones & Wallace, 2005). Ayrıca, etkili iletişim, takım içi işbirliğini ve dayanışmayı güçlendirerek grup dinamiklerini olumlu yönde etkileyebilir (Côté & Gilbert, 2009).

Literatürde, iletişim becerilerinin önemi vurgulanmakta ve bu becerilerin spor eğitimi üzerindeki etkileri çeşitli çalışmalarda ele alınmaktadır. Örneğin, Güzel (2020), beden eğitimi öğretmenlerinin iletişim becerilerinin, öğrencilerin motivasyonunu ve derse katılımını artırmada belirleyici bir faktör olduğunu belirtmektedir. Ayrıca, Gökşen (2018) yaptığı çalışmada, antrenör- sporcu ilişkilerinin güçlendirilmesinde etkili iletişimin rolünü vurgulayarak, iletişim becerilerinin takım performansına olumlu katkı sağladığını ifade etmiştir. Akdeniz ve arkadaşları (2022) ise, iletişim becerilerinin sporcuların psikolojik dayanıklılıkları üzerinde olumlu bir etkisi olduğunu ortaya koyarak, spor eğitimi sürecinde bu becerilerin geliştirilmesinin gerekliliğine dikkat çekmişlerdir.

Son yıllarda, Türkiye'de beden eğitimi ve spor alanında iletişim becerileri üzerine yapılan lisansüstü tezlerin sayısında belirgin bir artış gözlenmiştir. Bu tezlerin her biri, iletişim becerilerinin bireyler ve gruplar üzerindeki etkilerini inceleyerek, bu becerilerin

gelişim süreçlerine dair çeşitli bulgular sunmaktadır. Özellikle iletişim becerileri, sporcuların performansını, motivasyonunu ve grup içindeki ilişkilerini şekillendirmede önemli bir rol oynamaktadır. Örneğin, etkili bir iletişim tarzı, antrenörler ile sporcular arasındaki güven ilişkisini güçlendirirken, aynı zamanda sporcuların kendilerini ifade etmelerini ve kişisel hedeflerini gerçekleştirmelerini kolaylaştırmaktadır (Vealey, 2005). Ancak, bu alanda yapılan çalışmalarda elde edilen sonuçlar arasında tutarlılığın sağlanması ve genel bir değerlendirme yapılması ihtiyacı doğmuştur. Türkiye'deki beden eğitimi ve spor literatürüne bakıldığında, iletişim becerileri üzerine yapılan çalışmaların giderek arttığı görülmektedir. Ancak, bu alanda yapılan araştırmaların genel bir değerlendirmesi ve hangi konulara daha fazla yoğunlaşıldığı konusunda sınırlı bilgi mevcuttur. İletişim becerilerinin beden eğitimi ve spordaki etkilerini inceleyen çalışmaların ele alınması, mevcut durumu anlamak ve bu alanda gelecekte yapılacak araştırmalara rehberlik etmek açısından önemlidir. Bu çalışmada, Türkiye'de beden eğitimi ve spor öğretimi ile iletişim ve iletişim becerileri üzerine yapılmış lisansüstü tezleri inceleyerek, bu çalışmaların yöntemsel yaklaşımlarını, çalışma gruplarını, ölçme araçlarını ve analiz testlerini belirlemek suretiyle, beden eğitimi ve sporda iletişim kavramının bilimsel altyapısının güçlendirilmesine katkı sağlamak amaçlanmıştır.

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Bu çalışma, Türkiye'de beden eğitimi ve spor öğretimi alanında iletişim ve iletişim becerileri üzerine yapılmış araştırmaları sistematik bir biçimde incelemeyi amaçlayan bir doküman analizi çalışmasıdır. Doküman analizi, mevcut yazılı materyallerin sistematik bir şekilde incelenip, içeriklerinin analiz edilmesi ve bu bilgilerin eleştirel bir perspektifle değerlendirilmesi sürecidir. Doküman analizi çalışmaları, daha önce yapılmış araştırmaların sonuçlarını, raporları ve diğer yazılı kaynakları inceler ve bu bilgileri araştırmacıların yeni sorular sorması ya da mevcut bilgiyi daha iyi anlaması için yorumlar. Bu tür çalışmalar, araştırmacılara belirli bir konu hakkında kapsamlı bir bilgi sağlar ve literatürdeki eksiklikleri veya boşlukları tespit etmelerine yardımcı olur. Doküman analizi, hem literatür taraması hem de içerik analizi yaparak konuyla ilgili derinlemesine bir bakış açısı sunar (Bowen, 2009). Çalışmanın temel amacı, bu alandaki mevcut literatürü değerlendirerek, beden eğitimi ve spor öğretiminde iletişim ve iletişim becerilerinin nasıl ele alındığını ve yapılan araştırmaların hangi sonuçlara ulaştığını ortaya koymaktır. Araştırma sürecinde aşağıdaki yöntem adımları izlenmiştir:

1. Veri Tabanı ve Kaynak Seçimi;

Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi (YÖK Tez Merkezi): Lisansüstü tezlerin tarandığı ana veri kaynağıdır.

2. Anahtar Kelime ve Tarama Stratejisi

Literatür taraması yapılırken, beden eğitimi, spor ve iletişim becerileri üzerine odaklanan çalışmaları bulmak için belirli anahtar kelimeler kullanılmıştır. Bu anahtar kelimeler şunlardır: “Spor Eğitimi”, “Beden Eğitimi ve Spor Öğretimi”, “İletişim” ve “İletişim Becerileri” anahtar kelimeleri ile yapılan tarama, 2000-2024 yılları arasında yayımlanan çalışmaları kapsamaktadır.

3. Hariç Tutma Kriterleri

Yalnızca iletişim becerilerine doğrudan odaklanmayan çalışmalar, beden eğitimi ve spor eğitimi dışındaki alanlarla ilgili çalışmalar, erişime kapalı olan tezler ile yüklemde hatalı olan dosyalar çalışma kapsamı dışında bırakılmıştır.

Veri Toplanma Yöntemi ve Araçları

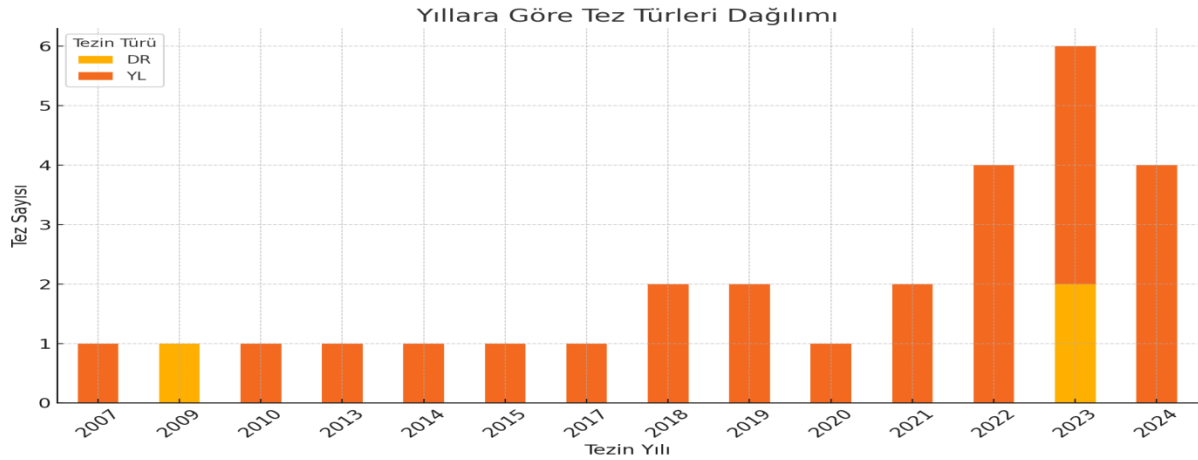
Çalışmada yer alan tezlerin, dili, yazarları ve araştırma yılı, danışmanın unvanı, tezin yazıldığı üniversite, tezin yöntemi, araştırma deseni, örnekleme, veri toplama araçları, analiz yöntemi ve anahtar kelimeler tablolara eklenmiştir. Ayrıca bu çalışmada yer alan tezlerin spor eğitiminde ve beden eğitiminde iletişim becerileriyle ilişkili olup olmadığını belirlemek ve sınıflamaların güvenilirliğini sağlamak amacıyla birinci araştırmacı tarafından belirlenen lisansüstü tezlerin çalışmada yer alan diğer araştırmacılar tarafından kontrolü sağlanmıştır.

Bu çalışma sadece 2000 ile 2024 yılları arasında “YÖK Ulusal Tez Merkezi” veri tabanında bulunan ve erişime açık olan tezlerin bilgileriyle sınırlandırılmıştır.

Veri tabanındaki tezlerin taramasından sonra toplam 33 teze ulaşılmıştır. Bu tezlerin 5 tanesi dosya hatası vermesinden dolayı araştırma kapsamı dışında tutulmuş ve tabloya 28 adet tez bilgileri eklenmiştir. Tabloya eklenen tezlerin Yazar, Tezin yılı, Tezin Türü, Tezin Dili, Danışman Unvanı, Tezin Yazıldığı Üniversite, Tezin Yöntemi, Araştırma Deseni, Örneklem, Veri Toplama Araçları, Analiz Yöntemi ve Anahtar Kelimeler bilgileri verilmiştir. Bu kapsam dışında tezlerin diğer bilgilerine yer verilmemiştir.

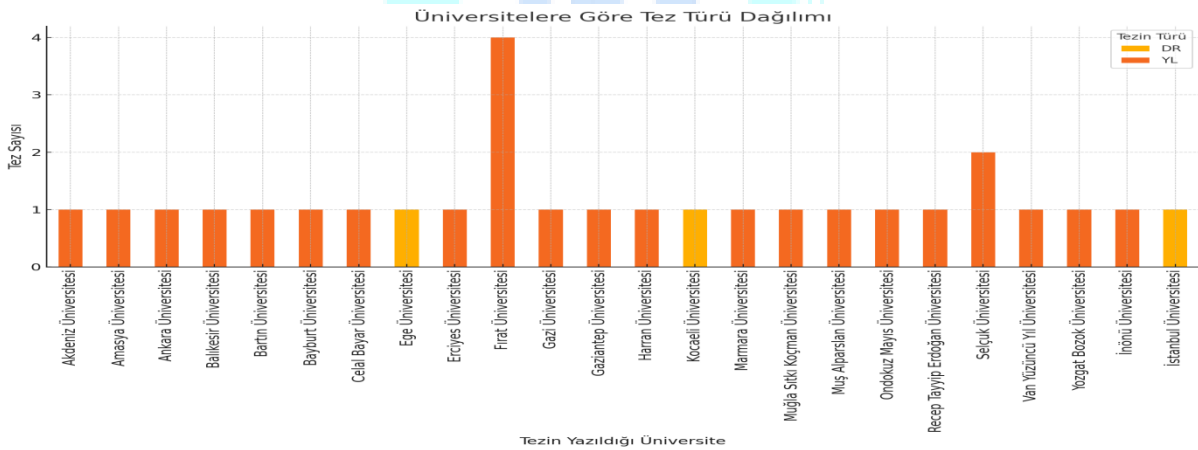
BULGULAR ve TARTIŞMA

Tablo 1. Lisansüstü tezlerin yayın yılı ve türü

Tablo 2’de Beden eğitimi ve spor öğretimi alanında iletişim ve iletişim becerisi ile ilgili yapılan lisansüstü tezlerin yayınlandığı yıllara ve türlerine göre dağılımları yer almaktadır. Buna göre ilk yüksek lisans tezi 2007 yılında ilk doktora tezi ise 2009 yılında yazılmıştır. Bu tezlerin 25 tanesi yüksek lisans tezi, 3 tanesi ise doktora tezi olarak tamamlanmıştır. Tablo 1’de yer alan grafik değerlendirildiğinde 2018 yılından sonra beden eğitimi ve spor öğretimi alanında yazılan iletişim ve iletişim becerilerine yönelik tezleri konu alan çalışmaların sayılarında bir artış olduğu görülmektedir.

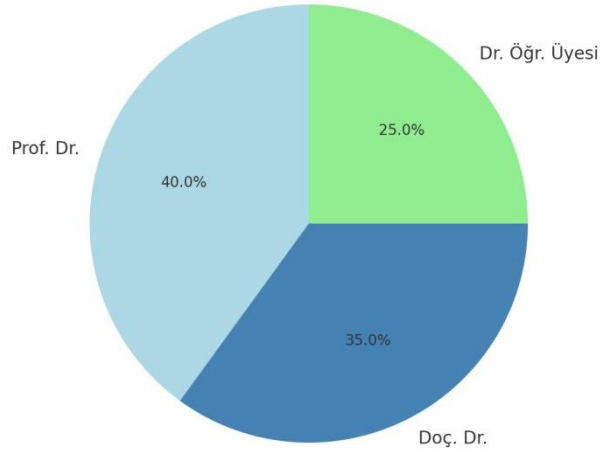
Tablo 2. Lisansüstü tezlerin türü ve yayınlandığı üniversiteler

Tablo 2’de gösterildiği gibi 2007-2024 yılları arasında yayımlanan 28 adet tezin 24 farklı üniversitede tamamlandığı görülmektedir. Beden eğitimi ve spor öğretimi alanında yazılan iletişim ve iletişim becerileri konusunda en çok yayın yapan üniversite 4 adet yüksek lisans tezi ile Fırat Üniversitesi olduğu görülmektedir. Bu veriler doğrultusunda beden eğitimi ve spor öğretimi alanında yazılan iletişim ve iletişim becerileri ile ilgili tezleri birçok üniversite tarafından yürütüldüğü ve çoğunun yüksek lisans tezi olduğu görülmektedir.

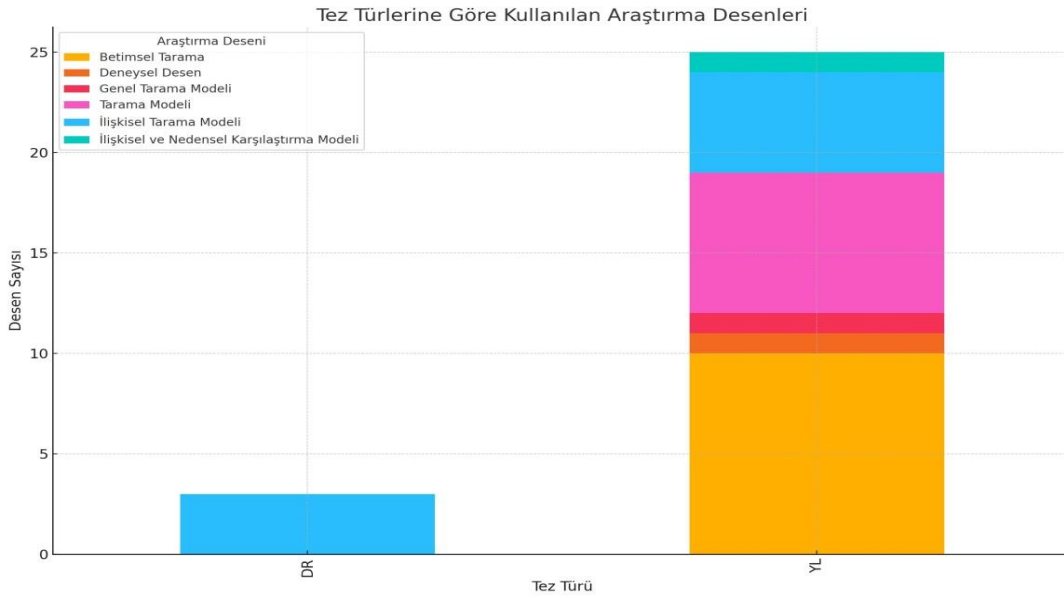
Tablo 3. Lisansüstü tez danışmanlarının akademik unvan grafiği

Akademik Unvanların Dağılımı (Güncellenmiş)

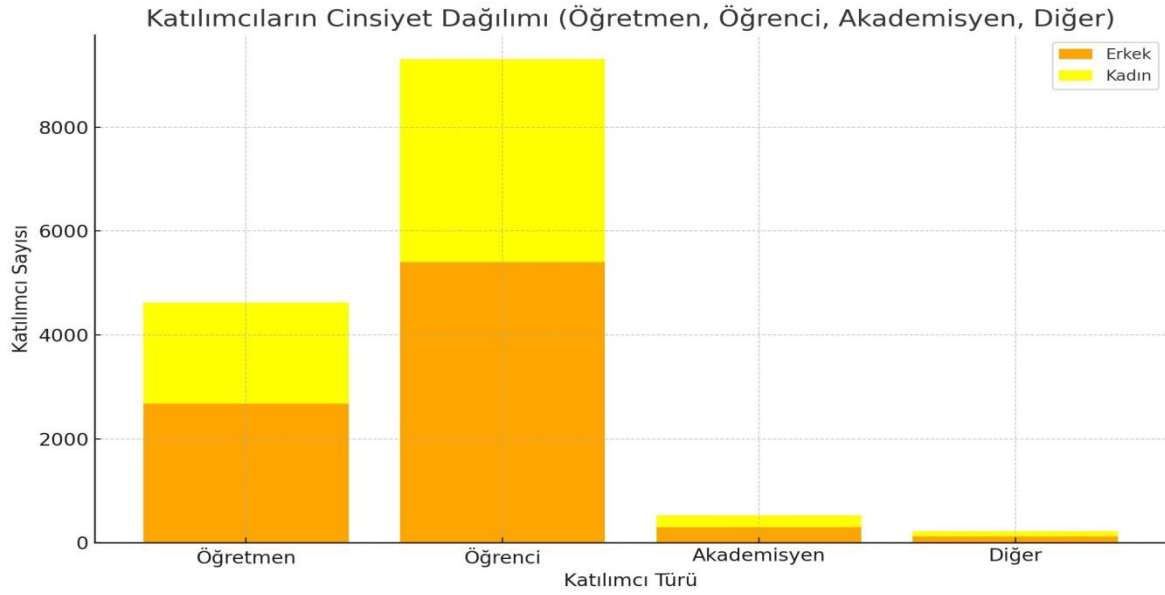
Tablo 3’de lisansüstü tez çalışmalarında araştırmacıların danışmanlığını yapan öğretim elemanlarının unvanlarının frekans ve yüzdeleri görülmektedir. Lisansüstü tezlerde Prof. Dr. 13 (%40.0) ile en fazla danışmanlık yürüten unvan olurken Doç. Dr. 9(% 35.0) ve Dr. Öğr. Üyesi 6(%25) sırayla takip etmektedir. Buna göre daha deneyimli ve kıdemli akademisyenlerin (Prof. Dr.) çoğunlukta olduğu dikkat çekmektedir.

Tablo 4. Lisansüstü tezlerde kullanılan araştırma yöntemlerinin tezin türüne göre dağılımı

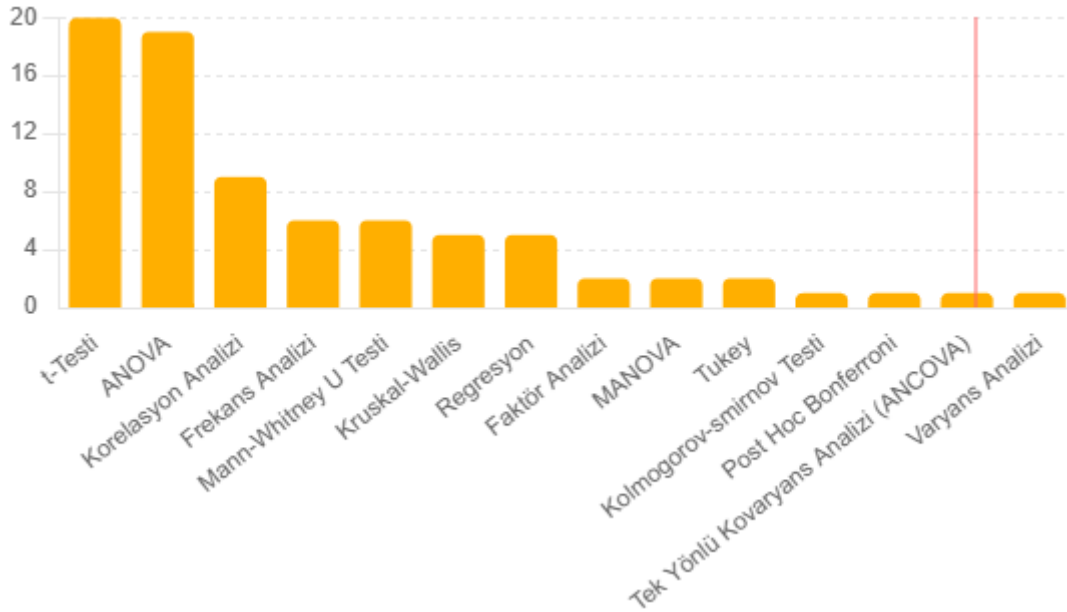
Tablo 4’e bakıldığında tarama sonunda elde edilen 28 tezin tamamının nicel araştırma yöntemi kullanılarak tasarlandığı görülmektedir. Doktora düzeyinde yazılan 3 tezde ilişkisel tarama modeli ile tasarlanırken, yüksek lisans düzeyinde yazılan 25 tezde en fazla betimsel tarama modeli kullanılmıştır.

Tablo 5. Lisansüstü tezlerde örneklem grubunda yer alan katılımcıların bilgileri

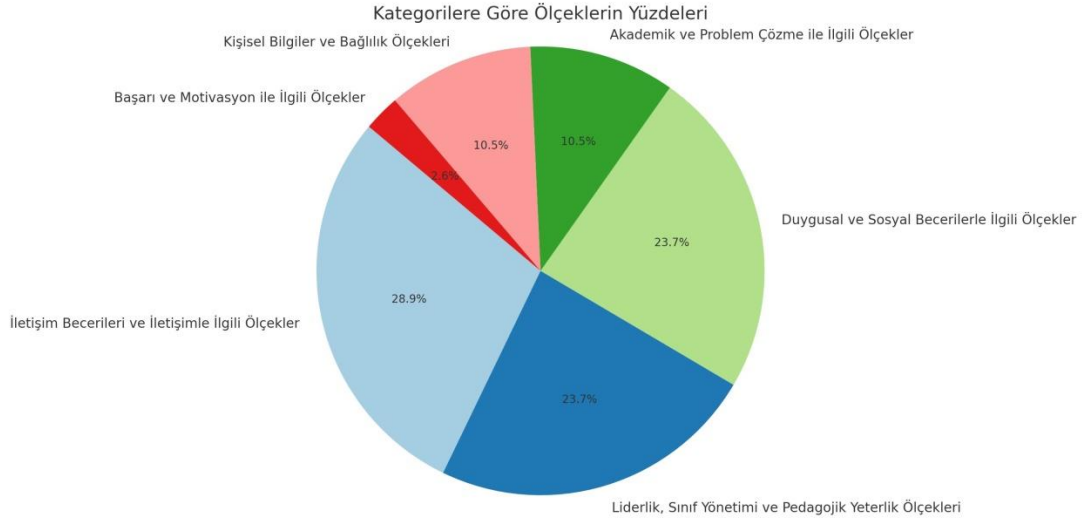
Tablo 5’de görüldüğü beden eğitimi ve spor öğretimi alanında iletişim ve iletişim becerisi ile ilgili yapılan çalışmalarda yer alan örneklem grubunun % 63.48’ini öğrenciler, %31.5’ini öğretmenler, %3.55’ini akademisyenler ve %1.47’sini ise diğer gruplar oluşturmaktadır. Örneklem grubunda yer alan katılımcıların %57.98’ini erkekler oluştururken, %42.02’sini kadınlar oluşturmaktadır. 28 adet tezde toplamda 14.673 katılımcı yer almıştır.

Tablo 6. Lisansüstü tezlerde kullanılan analiz türlerinin grafiği

Tablo 6’da verilerin analizinde kullanılan testlerin dağılımı görülmektedir. T-testi ile ANOVA testi diğer testlere göre daha sıklıkta kullanılmaktadır. Bu değerlere göre bu iki test veriler arasındaki farkların anlamlılık düzeyini belirlemek amacıyla yaygın olarak tercih edilmektedir.

Tablo 7. Lisansüstü tezlerde kullanılan ölçeklerin gruplaması ve dağılımı

Tablo 7’de Beden eğitimi ve spor öğretimi alanında iletişim ve iletişim becerisi ile ilgili yapılan çalışmalarda kullanılan ölçeklerin grupları ve kullanım yüzdeleri görülmektedir. Araştırma kapsamında kullanılan çeşitli ölçekler kategorilere göre yüzdelerle oranlarla gösterilmiştir. Her dilim, o kategoriye ait ölçeklerin toplam havuzdaki payını yansıtır. Büyük dilimlere sahip kategoriler, o alanda daha fazla ölçek kullanıldığını göstermektedir. Örneğin, "İletişim Becerileri ve İletişimle İlgili Ölçekler" kategorisi diğer kategorilere göre en büyük dilimi oluşturuyor. Bu, iletişim becerilerine odaklanan ölçeklerin çalışmada önemli bir yer tuttuğunu gösteriyor. Diğer önemli kategoriler ise liderlik, sınıf yönetimi ve pedagojik yeterlik ölçeklerini içermektedir.

Şekil 1. Lisansüstü tezlerde kullanılan anahtar kelimeler

Şekil 1’de lisansüstü tezlerde en sık kullanılan anahtar kelimeler arasında iletişim ve iletişim becerileri öne çıkmakta, bunun yanı sıra spor, beden eğitimi, ve beden eğitimi öğretmeni gibi ifadeler de önemli bir yer tutmaktadır. Bu sıklık, spor bilimleri ve beden eğitimi alanında iletişim becerilerinin vurgulandığını ve bu becerilerin öğrenci, öğretmen, liderlik, sınıf yönetimi gibi çeşitli konularla ilişkili olarak ele alındığını göstermektedir.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Bulgularda yer alan veriler literatürle karşılaştırıldığında, beden eğitimi ve spor öğretimi alanında iletişim becerilerine yönelik çalışmaların 2018 sonrasında artış gösterdiği, literatürde vurgulanan eğilimlerle örtüşmektedir. Örneğin, Smith ve Smoll (2020) gibi araştırmacılar, iletişim becerilerinin spor eğitimi süreçlerinde kritik bir rol oynadığını ve son yıllarda bu becerilerin daha fazla önem kazandığını belirtmişlerdir. Bu, Türkiye’de 2018 sonrası iletişim becerilerine yönelik lisansüstü tez sayısındaki artışla paralellik göstermektedir.

Literatür, özellikle antrenör-sporcu ilişkilerinde (Gökşen, 2018) ve eğitim süreçlerinde (Güzel, 2020) etkili iletişimin takım performansı, motivasyon ve psikolojik dayanıklılık üzerinde olumlu etkileri olduğunu belirtirken, Tablo 1’de de bu yıllarda yazılan tezlerin önemli bir kısmının bu temalara odaklandığı görülmektedir. Özellikle, son yıllarda artan tez sayısı, literatürdeki bu eğilimi doğrular niteliktedir.

2007-2024 yılları arasında beden eğitimi ve spor öğretimi alanında iletişim becerileri üzerine yapılan lisansüstü tezlerin üniversitelere göre dağılımını göstermektedir. 28 tez çalışması 24 farklı üniversitede gerçekleştirilmiş olup, Fırat Üniversitesi 4 yüksek lisans tezi ile en fazla çalışmaya ev sahipliği yapmıştır. Bu dağılım, literatürde de beden eğitimi ve spor eğitimi alanındaki araştırma kapasitesinin Türkiye'deki üniversiteler arasında giderek yayıldığını ve bu alanda daha geniş bir katılımın olduğunu göstermektedir. Literatürde, bu tür üniversitelerin hem spor bilimlerinde hem de sosyal bilimlerde önemli araştırma merkezleri haline geldiği belirtilmektedir (Coşkun, Özçakmak, & Balcı, 2012). Literatürde, spor eğitimi üzerine yapılan araştırmaların Türkiye genelindeki üniversitelerde giderek artan bir yoğunlukla gerçekleştirildiği belirtilmektedir (Büyüköztürk, Kılıç Çakmak, Akgün, Karadeniz, & Demirel, 2008). Tablo 3'te yer alan 24 farklı üniversite, bu çeşitliliğin somut bir örneğidir ve literatürdeki bu eğilimi desteklemektedir.

Kıdemli akademisyenlerin öğrencileri daha etkin bir şekilde yönlendirdiği ve bu süreçte önemli bir rehberlik sunduğu ifade edilmektedir (Bowen, 2009). Bununla birlikte, Dr. Öğr. Üyesi unvanına sahip daha genç akademisyenlerin de danışmanlıkta giderek artan bir rol oynadıkları ve bu durumun, yeni araştırma konuları ve dinamik araştırma süreçlerine katkı sağladığı literatürde vurgulanmaktadır (Jones & Wallace, 2005; Vealey, 2005).

Tablo 4'te, beden eğitimi ve spor öğretimi alanında yapılan lisansüstü tezlerde kullanılan araştırma yöntemlerinin dağılımı görülmektedir. Tüm tezlerin nicel araştırma yöntemlerini kullanması dikkat çekicidir; yüksek lisans tezlerinde en çok betimsel tarama modeli, doktora tezlerinde ise ilişkisel tarama modeli tercih edilmiştir. Literatürde de spor bilimleri ve beden eğitimi araştırmalarında betimsel ve ilişkisel tarama modellerinin yaygın olarak kullanıldığı belirtilmektedir. Büyüköztürk ve arkadaşları (2008), spor bilimlerinde veri toplama ve analiz süreçlerinin genellikle nicel yöntemlerle yürütüldüğünü ve bu yöntemlerin sonuçların genelleştirilebilirliğini artırdığını vurgulamaktadır. Coşkun, Özçakmak ve Balcı (2012), nicel araştırmaların spor bilimlerinde yapısal ve sonuç odaklı bilgi sunduğunu ifade ederken, Bowen (2009) ise doküman analizi çalışmalarının, bu alanlarda daha geniş bir kavramsal çerçeve sunarak araştırma süreçlerine katkı sağladığını belirtir. Benzer sonuçlara eğitim bilimleri alanında yapılan çalışmalarda da rastlamak mümkündür (Akaydın ve Çeçen, 2015; Erdoğan ve Kurt, 2015; Keskin, 2014; Korucuk, 2012) Tablo 5'teki sonuçlar, bu literatür bulgularıyla örtüşmekte, nicel araştırma yöntemlerinin spor bilimlerinde sıkça kullanıldığını göstermektedir.

Tablo 5, beden eğitimi ve spor öğretimi alanında yapılan lisansüstü tezlerdeki örneklem gruplarının dağılımını göstermektedir. Tezlerin çoğunda (%63.48) öğrenciler, ardından öğretmenler (%31.5) yer alırken, az sayıda çalışma akademisyenler ve diğer grupları içermektedir. Bu dağılım, spor bilimleri araştırmalarında genellikle öğrenci gruplarının yoğun bir şekilde kullanıldığını ortaya koymaktadır. Büyüköztürk ve arkadaşları (2008), spor eğitimi araştırmalarında öğrenci ve öğretmen örneklem gruplarının tercih edilmesinin, bu grupların araştırmanın ana konularına doğrudan katkı sağlaması nedeniyle yaygın olduğunu vurgulamaktadır. Ayrıca, Akdeniz ve arkadaşları (2022), sporcular üzerinde yapılan çalışmalarda iletişim becerileri ve psikolojik dayanıklılığın ölçülmesinin önemini belirtirken, öğrenci gruplarının bu tür araştırmalarda kritik bir role sahip olduğunu ifade etmektedir. Öğrencilerin araştırmalarda daha sık yer alması, spor eğitimi süreçlerinde bu grupların doğrudan araştırma hedefleriyle örtüşmesiyle açıklanabilir.

Tablo 6'de beden eğitimi ve spor öğretimi alanında yapılan lisansüstü tezlerde en sık kullanılan analiz yöntemleri t-testi ve ANOVA olarak öne çıkmaktadır. Bu analizlerin tercih edilme nedeni, gruplar arasındaki farkların istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını belirlemede yaygın olarak kullanılan yöntemler olmalarıdır. Literatürde de bu testlerin spor bilimlerinde sıkça kullanıldığı belirtilmektedir. Thomas, Nelson ve Silverman (2015), spor bilimleri araştırmalarında parametrik testlerin, özellikle gruplar arasındaki farkları test etmek

ve değişkenler arasındaki ilişkileri incelemek için yaygın olarak tercih edildiğini vurgulamaktadır. Aynı şekilde, Vincent ve Weir (2012), ANOVA ve t-testinin, spor bilimlerinde çok sayıda değişkenin etkileşimlerini değerlendirmek için sıklıkla kullanıldığını belirtir. Tablo 6'de görülen bu analiz yöntemleri, literatürdeki yaygın kullanım eğilimleriyle uyum göstermekte ve spor eğitimi alanındaki çalışmaların genellikle gruplar arasındaki farklılara odaklandığını ortaya koymaktadır.

Sonuç olarak, beden eğitimi ve spor öğretimi alanında yapılan lisansüstü tezler, metodolojik olarak literatürdeki yaygın eğilimlerle büyük ölçüde örtüşmektedir. Kıdemli akademisyenlerin rehberliğinde yürütölen bu çalışmalar, genellikle nicel yöntemlere dayanmaktadır ve örneklem grubu olarak ağırlıklı şekilde öğrenciler ve öğretmenler tercih edilmiştir. Tezlerde kullanılan analiz yöntemlerinde t-testi ve ANOVA gibi parametrik testler öne çıkmakta, bu da gruplar arasındaki farkların anlamlılık düzeylerini ölçmeye yönelik bir eğilimi yansıtmaktadır. Ayrıca spor bilimleri alanında yapılan araştırmaların, literatürde belirtilen metodolojik çerçevelerle uyumlu olduğunu ve bu alandaki bilimsel gelişime katkı sağladığını göstermektedir.

KAYNAKLAR

- Akaydın, ř. & Çeçen, M. A. (2015). A Content analysis on articles related to reading skills. *Education & Science*, 40(178), 183-198. DOI: 10.15390/EB.2015.4139.
- Akdeniz, M., Duymaz, A., & Özgür, B. (2022). Beden eğitimi dersinde iletişim becerilerinin önemi ve sporcuların psikolojik dayanıklılığı üzerindeki etkileri. *Journal of Sports Sciences and Medicine*, 21(2), 145-159.
- Altıok, Y. (2024). Okul sporlarına katılan ortaöğretim öğrencilerinin öfke düzeyleri, sosyal uyum düzeyleri ile iletişim becerilerinin incelenmesi. Yüksek lisans tezi. Muř Alparslan Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Muř.
- Arefi, B. (2022). Beden eğitimi öğretmenlerinin sınıf yönetimi davranışları ile iletişim becerileri arasındaki ilişkinin incelenmesi (Mardin ili örneği). Yüksek Lisans Tezi. Fırat Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Elazığ.
- Bora, M. V. (2013). Beden eğitimi öğretmeni ve sporcu öğrenciler arasındaki iletişimin, sportif başarı motivasyonu ile ilişkisi. Yüksek lisans tezi. Harran Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, şanlıurfa.

- Bowen, G. A. (2009). Document analysis as a qualitative research method. *Qualitative Research Journal*, 9(2), 27-40.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, S., & Demirel, F. (2008). *Scientific research methods*. Pegem Akademi.
- Coşkun, A., Özçakmak, A., & Balcı, A. (2012). Meta-analiz yöntemleri ve eğitim araştırmalarında kullanımı. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 27(2), 60-76.
- Côté, J., & Gilbert, W. (2009). An integrative definition of coaching effectiveness and expertise. *International Journal of Sports Science & Coaching*, 4(3), 307-323.
- Çalık, F. (2023). Öğrencilerin iletişim becerileri ile teknoloji bağımlılıkları arasındaki ilişkinin incelenmesi: Spor eğitimi veren yükseköğretim kurumları örneği. Yüksek lisans tezi. Selçuk Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Çelebi, H. (2023). Beden eğitimi öğretmenleri ile diğer branş öğretmenlerinin etkili iletişim ve mesleki tutumlarının incelenmesi. Yüksek lisans tezi. Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Rize.
- Çelik, H. (2024). Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin iletişim becerileri ile çatışma eylem stilleri arasındaki ilişkilerin incelenmesi (Atatürk Üniversitesi örneği). Yüksek lisans tezi. Bayburt Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Bayburt.
- Erdogan, M. & Kurt, A. (2015). A review of research on classroom management in Turkey. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 186, 9-14.
- Gençgör, İ. (2024). Spor bilimleri fakültesinde öğrenim gören öğrencilerin etkili iletişim becerisi ve çok yönlü liderlik düzeylerinin incelenmesi. Yüksek lisans tezi. Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Samsun.
- Gökalp, H. A. (2017). Beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinin iletişim becerilerinin farklı değişkenler açısından incelenmesi (Balıkesir ili örneği). Yüksek lisans tezi. Balıkesir Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Balıkesir.
- Gökşen, E. (2018). Antrenör- sporcu ilişkilerinin güçlendirilmesinde iletişimin rolü. *Uluslararası Spor Bilimleri Dergisi*, 10(3), 234-245.
- Gönen, M. (2015). Akdeniz Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin iletişim beceri düzeyleri ile atılganlık düzeylerinin incelenmesi. Yüksek lisans tezi. Akdeniz Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antalya.

- Güler, B. (2010). Ortaöğretim kurumlarında görev yapan beden eğitimi öğretmenlerinin iletişimsel etkinliklerinin incelenmesi: İstanbul ili örneği. Yüksek Lisans Tezi. Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Güler, D. (2019). Yaratıcı drama yönteminin beden eğitimi öğretmen adaylarının sınıf yönetimi öz yeterlik inançları ve iletişim becerileri üzerine etkisi. Yüksek Lisans Tezi. Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Güllü, S. (2014). Spor eğitimi veren yükseköğretim kurumlarında görev yapan akademisyenlerin örgütsel bağlılığına iletişimin etkisi. Yüksek lisans tezi. Gazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Güzel, A. (2020). Beden eğitimi öğretmenlerinin iletişim becerilerinin öğrencilerin motivasyonuna etkisi. Eğitim ve Spor Araştırmaları Dergisi, 5(1), 87-101.
- Horozoğlu, M. A. (2023). Spor bilimleri alanında lisansüstü düzeyde eğitim alan öğrencilerin sosyal medya kullanım amaçlarının iletişim kaygılarına olan etkisinin incelenmesi. Doktora tezi. İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İstanbul.
- Jones, R. L., & Wallace, M. (2005). Another bad day at the office: On the difficulty of doing qualitative research in sports coaching. *Sport, Education and Society*, 10(2), 159-179. <https://doi.org/10.1080/13573320500105047>
- Jones, R. L., & Wallace, M. (2005). Another bad day at the training ground: Coping with ambiguity in the coaching context. *Sport, Education and Society*, 10(1), 119-134.
- Karatut, A. (2023). Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin pedagojik yeterlik algılarının sınıf yönetim stilleri ve iletişim becerileri açısından incelenmesi. Doktora Tezi. Kocaeli Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Kocaeli.
- Keklik, K. (2023). Spor bilimleri öğrencilerinin iletişim becerileri ve sosyalleşme düzeylerinin demografik değişkenler açısından incelenmesi. Yüksek lisans tezi. Amasya Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Amasya.
- Keskin, A. (2014). Öğrenme stratejileri konulu lisansüstü tezlerin incelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Diyarbakır: Dicle Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü. (Tez No: 378699).
- Keskin, M. (2022). Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin iletişim ve problem çözme becerilerinin incelenmesi. Yüksek lisans tezi. Yozgat Bozok Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Yozgat.

- Kırık, E. (2020). Beden eğitimi öğretmenlerinin örgütsel iletişim algılarının örgütsel yaratıcılığa etkisinin incelenmesi (Kayseri il örneği). Yüksek Lisans Tezi. Erciyes Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Kayseri.
- Koç, R. (2024). Öğrencilerin duygusal zekâ düzeyleri ve iletişim becerilerinin incelenmesi: Spor bilimleri fakülteleri örneği. Yüksek lisans tezi. Selçuk Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Korucuk, M. (2022). Eğitim Ve Öğretim Alanında İletişim Becerisi İle İlgili Lisansüstü Tezlerin İncelenmesi. Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim (TEKE) Dergisi, 11(3), 1241-1263.
- Onursal, A. M. (2009). Modern eğitimde, beden eğitimi öğretmenlerinin etkililiği, iletişimi ve öğretim yaklaşımlarının incelenmesi. Doktora Tezi. Ege Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Öz, N. (2018). Beden eğitimi öğretmenlerinin iletişim becerilerinin liderlik davranışlarına olan etkisinin incelenmesi. Yüksek lisans tezi. Gaziantep Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Gaziantep.
- Polat, Ö. (2022). Beden eğitimi öğretmenlerinde algılanan disiplin anlayışları ile iletişim düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi (Elazığ ili örneği). Yüksek lisans tezi. Fırat Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Elazığ.
- Savaş, B. Ç. (2018). İnönü Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin iletişim becerileri ve empati düzeylerinin incelenmesi. Yüksek Lisans Tezi. İnönü Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Malatya.
- Smith, R. E., & Smoll, F. L. (2020). Coach feedback and athlete performance: A review of the research. *International Journal of Sports Science & Coaching*, 15(3), 349-363.
- Şahinoğlu, V. (2023). Ritim eğitimi ve dans dersi alan ve almayan spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin iletişim becerilerinin incelenmesi. Yüksek lisans tezi. Fırat Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Elazığ.
- Şener, F. (2019). Beden eğitimi ve spor yüksekokulunda öğrenim gören öğrencilerin girişimcilik özellikleri ile iletişim yeterlilikleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. Yüksek lisans tezi. Bartın Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bartın.

- Tekin, E. (2022). Beden eğitimi öğretmenlerinin stres algıları ile iletişim becerilerinin araştırılması: Hakkari ili örneği. Yüksek lisans tezi. Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Van.
- Tepeköylü, Ö. (2007). Beden eğitimi ve spor yüksekokulu (BESYO) öğrencilerinin iletişim becerisi algılarının bazı değişkenler açısından incelenmesi. Yüksek lisans tezi. Celal Bayar Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Manisa.
- Terzi, M. G. (2021). Üniversite öğrencilerinin çeşitli değişkenler açısından iletişim becerilerinin incelenmesi: Gümüşhane Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu ve Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi örneği. Yüksek lisans tezi. Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Muğla.
- Thomas, J. R., Nelson, J. K., & Silverman, S. J. (2015). Research methods in physical activity (7th ed.). Human Kinetics.
- Vealey, R. S. (2005). Goal setting in sport and exercise: A research synthesis. In Advances in sport and exercise psychology (pp. 99-118). Human Kinetics.
- Vincent, W. J., & Weir, J. P. (2012). Statistics in kinesiology (4th ed.). Human Kinetics.
- Yıldırım, T. (2021). Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin iletişim becerileri ile öz yeterlilik algıları arasındaki ilişkinin incelenmesi (Kahramanmaraş ili örneği). Yüksek lisans tezi. Fırat Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Elazığ.